

MEMO

Aan	Gemeenteraad
Van	College
Onderwerp	Nadere duiding jaarrekeningresultaat 2021
Datum	21 juni 2022

Nadere duiding jaarrekeningresultaat

In de jaarrekening worden (conform wetgeving) de verschillen ten opzichte van de begroting na wijzing toegelicht. Wanneer we naar het totale resultaat voor 2021 kijken, komt dat uit op € 8,6 miljoen. Dit is opgebouwd uit diverse voor- en nadelen die zich gedurende het jaar hebben voorgedaan.

In deze memo wordt nader inzicht gegeven in de opbouw van het totale jaarrekeningresultaat. Komt dit bijvoorbeeld doordat er “meevallers” zijn ontstaan of betreft dit zaken waarvan de uitvoering niet of later wordt uitgevoerd? Op de volgende pagina’s wordt hier nader inzicht in gegeven.

Diverse algemene aspecten

Voordat inhoudelijk op het jaarrekeningresultaat 2021 wordt ingaan is het goed om enkele algemene aspecten te benoemen die spelen bij het opstellen van een gemeentelijke begroting en die daarmee ook van invloed kunnen zijn op het jaarrekeningresultaat.

Regelgeving

Opstellen begroting(ramingen) zijn gebonden aan voorschriften (zoals de BBV). De provincie houdt toezicht op onder andere het structureel sluitend zijn van de begroting waarbij ook specifieke richtlijnen worden gehanteerd.

Afhankelijkheid Rijk

Wat betreft de inkomsten zijn gemeenten sterk afhankelijk van het Rijk. Tussentijdse aanpassingen vanuit het Rijk hebben grote invloed op de inkomstenkant van de gemeente. De raming van de uitkering gemeentefonds in de begroting wordt - volgens een bestendige richtlijn – gebaseerd op de meicirculaire waarmee we op dit punt voldoen aan de begrotingsrichtlijnen van de provincie als financieel toezichthouder.

Gemeenschappelijke regelingen

In de begroting worden de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen begroot op basis van hun P&C producten. Voor- of nadelen die gedurende het jaar bij de GR-en ontstaan werken door naar de gemeenten.

Tijdsverschil begroting – jaarrekening

De ramingen voor de begroting 2021 zijn in de zomer van 2020 opgesteld. Gedurende het jaar wordt de begroting via bestuursrapportages bijgesteld. Echter betekent dit dat er een tijdsverschil van ruim 1,5 jaar zit tussen het opstellen van de begrotingsramingen en het opmaken van de jaarrekening. Daarnaast zijn we op hetzelfde moment bezig met verschillende begrotingsjaren. De jaarrekening 2021 en de kadernota 2023 worden bijvoorbeeld in dezelfde periode opgesteld. Doordat sprake is van verschillende begrotingsjaren is het echter niet altijd mogelijk om die 1 op 1 met elkaar te vergelijken.

Diversiteit gemeentelijke taken

Gemeenten hebben een grote diversiteit aan taken. Dat resulteert o.a. in een grote diversiteit aan budgetten die verschillend van aard zijn. Zo zijn er ook budgetten waarvoor het in de praktijk lastig(er) is om vooraf (bijv. op basis van “prijs x hoeveelheid”) tot een inschatting te komen. Een voorbeeld hiervan zijn uitgaven op het terrein van zorg.

Jaarrekeningresultaat 2021

Het gerealiseerde resultaat voor 2021 bedraagt € 8,6 miljoen voordelig. Ten tijde van het opstellen van de 2^e bestuursrapportage (september 2021) werd reeds een voordelig resultaat verwacht van € 4,6 miljoen. De verschillen ten opzichten van de 2^e bestuursrapportage 2021 zijn in het document 'Jaarrekening 2021' per programma nader toegelicht.

Het totale resultaat van € 8,6 miljoen is opgebouwd uit diverse voor- en nadelen die zich gedurende het jaar hebben voorgedaan.

Ten tijde van de vaststelling van de begroting (november 2020) werd een voordelig resultaat verwacht van € 29.000.

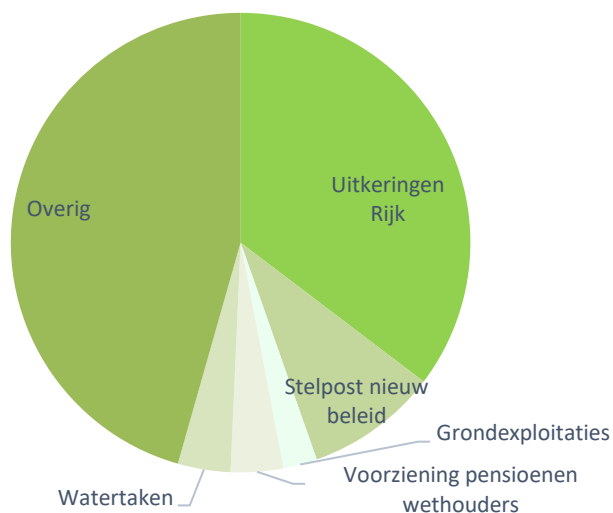
Gedurende het jaar is de begroting tussentijds aangepast. Zo zijn er enkele separate raadsbesluiten genomen (o.a. wegbeheer) die per saldo een voordelig effect hadden van € 213.000. Daarnaast is de begroting tussentijds bijgesteld op basis van de toegelichte ontwikkelingen in de bestuursrapportages. Vooral de ontwikkelingen in de 2^e bestuursrapportage hadden een voordelig effect van per saldo € 4,4 miljoen. Ten opzichte van de inschatting bij de 2^e bestuursrapportage (september 2021), is er in de jaarrekening 2021 per saldo nog eens ruim € 4 miljoen aan voordelen ontstaan.

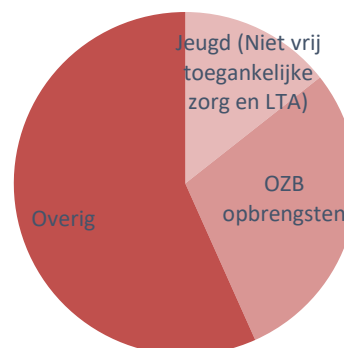
Nadere analyse

Het resultaat van € 8,6 miljoen bestaat uit diverse voor- en nadelen. Deze kunnen als volgt worden samengevat, waarbij op de volgende pagina een korte toelichting wordt gegeven op de grootste voor- en nadelen.

Voordelen 2021
€13,5 miljoen

Nadelen 2021
€4,9 miljoen

Resultaat 2021	€ 8,6 miljoen
Grootste voor - en nadelen	€ 5,1 miljoen
Uitkeringen Rijk <i>De uitkeringen uit het gemeentefonds hebben met een omvang van ruim € 54 miljoen een groot aandeel in de totale inkomsten van de gemeente. Als gevolg daarvan hebben ontwikkelingen binnen dat onderdeel ook grote impact op het jaarlijkse begrotingsresultaat van de gemeente.</i>	€ 4,8 miljoen V
Stelpost nieuw beleid <i>In de begroting was een aantal budgetten gereserveerd voor nieuw beleid waar in 2021 nog geen uitgaven voor zijn gedaan. Dit betreft onder andere: bijdrage aan provincie voor aanleg rotonde N285 bij dorp Langeweg (€ 500.000), eerste robuuste Brabantse Klimaatzone (€ 195.000) en onderhoud brandweerkazernes (€ 110.000).</i>	€ 1,3 miljoen V
Watertaken <i>Doordat het NGE onderzoek niet gereed was zijn de bagger werkzaamheden (opnieuw) uitgesteld. Inmiddels zijn deze werkzaamheden volledig naar 2022 doorgeschoven.</i>	€ 0,6 miljoen V
Voorz. Pensioenen wethouders <i>Vanwege een verhoging van de rekenrente (van 0,082% naar 0,528%) en het vervallen van een uitkeringsverplichting valt een extra bedrag vrij uit de voorziening wethouderspensioenen.</i>	€ 0,5 miljoen V
OZB opbrengsten <i>Sinds enkele jaren is de jaarlijkse toename door nieuwbouw van niet-woningen geraamd op € 100 miljoen aan WOZ-waarde per jaar. In de jaren 2020 en 2021 is gebleken dat de werkelijke toename aanzienlijk achterbleef bij deze raming. Vanaf begrotingsjaar 2022 wordt deze toename nu gesteld op € 50 miljoen per jaar.</i>	€ 1,4 miljoen N
Jeugd (NVTZ en LTA) <i>Met het in gebruik nemen van het prognosemodel (november 2021) en de doorontwikkeling in het boeken van de verplichtingen (januari 2022) hebben we een accuratere manier van vaststellen van de verlichtingen en afloop van deze verplichtingen gerealiseerd. Daaruit blijkt dat in 2020 onterecht te lage kosten waren gepresenteerd en in 2021 juist te hoge kosten. Verder is de gemiddelde prijs per unieke client met € 337,- gestegen en zijn er aan het einde van 2021 meer voorzieningen afgesloten waardoor de aanbieders van jeugdhulp aanspraak konden maken op het restant van de vergoeding voor het arrangement.</i>	€ 0,7 miljoen N
Restant	€ 3,5 miljoen

Resultaatbestemming (zaken die niet volledig zijn uitgevoerd in 2021)

Hierbij moet ook opgemerkt worden dat het jaarrekeningresultaat mede is veroorzaakt doordat budgetten voor (éénmalige) uitgaven niet (volledig) zijn uitgegeven in 2021. Dit komt doordat de daarmee samenhangende activiteiten nog doorlopen of pas starten in 2022. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat wordt aan de gemeenteraad voorgesteld om deze middelen opnieuw beschikbaar te stellen voor verdere afronding in 2022. In totaal gaat het hierbij om een bedrag van ca. € 2 miljoen. Dit betreft onder andere instandhoudingsonderhoud aan monumenten en diverse uitgaven die in de stelpost nieuw beleid waren begroot (o.a. robuuste klimaatzone, onderhoud brandweerkazernes). In het raadsvoorstel 'bestemming jaarrekeningresultaat 2021' zijn de diverse posten nader toegelicht.

Conclusie

Het totale jaarrekeningresultaat 2021 wordt deels veroorzaakt door diverse grote voor- en nadelen die overwegend van incidentele aard zijn of waarvoor geldt dat de gemeente hier een beperkte invloed op heeft. Daarnaast zal bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat aan de gemeenteraad voorgesteld worden om ca. € 2 miljoen aan niet bestede middelen opnieuw beschikbaar te stellen voor de verdere afronding van diverse werkzaamheden in 2022.

Uiteindelijk resteert er een bedrag van ca. € 2,5 miljoen¹ waarvoor geldt dat dit een optelsom is van relatief veel (kleinere) voordelen binnen tientallen budgetten. Wanneer dit wordt afgezet tegen de totale begrotingsomvang van ca. € 135 miljoen (inclusief reservemutaties) komt dit neer op een afwijking van ca. 2%. Richting het opstellen van de begroting 2023 wordt kritisch gekeken in hoeverre e.e.a. een (positieve) doorwerking heeft naar toekomstige jaren.

¹ In het voorstel tot resultaatbestemming zitten diverse onderdelen die een raakvlak hebben met de toegelichte grootste voordelen. Om dubbelstellingen te voorkomen zijn die niet nogmaals in mindering gebracht. Hierdoor komt het restant uit op €2,5 miljoen en niet op €1,5 miljoen (€3,5 miljoen restant -/- €2 miljoen resultaatbestemming).